

Divadelnú Nitru otvorí operný hit z Českej republiky

Užívanie a zneužívanie slobody je témou, ktorá sprevádza ľudstvo už od nepamäti. O tom, že je to záležitosť aktuálna aj v súčasnej dobe, hovoria inscenácie vybrané do hlavného programu Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra (27. 9. – 2. 10. 2019).

Prepálené emócie a konania stupňujú príbeh o láske, ktorá má neharmonické, až desivé prejavy. Zničujúca sloboda sa ukazuje v plnej sile. Národné divadlo Praha otvorí 28. ročník Divadelnej Nitry hviezdou inscenáciou [Sternenhoch](#), ovenčenou cenami českej kritiky. Predlohou pozoruhodného hudobno-dramatického diela je romaneto *Utrpenie kniežaťa Sternenhocha* českého filozofa a spisovateľa Ladislava Klímu, súputníka Franza Kafku. Ten v ňom jedinečným spôsobom kombinuje nízke a vysoké umenie, grotesknú a hororovú atmosféru, komplikovanú filozofiu a obmedzenosť všedného života. Hrdinom jeho príbehu je pokleslý šľachtic, knieža Sternenhoch, ktorý sa zo vzdoru ožení s Helgou – ženou nízkeho pôvodu. Až neskôr zistí, že je to čarodejnica.

Autor libreta a hudby Ivan Acher a režisér Michal Dočekal vniesli do sveta vysokého umenia novú iskru a na operu prilákali aj tých, ktorých tento žáner doteraz nezaujímal. Achera očarilo *Utrpenie kniežaťa Sternenhocha* už ako 17-ročného. „Oslovil ma formuláciou myšlienok takého vysokého kalibru a takou zvláštnou premyslenosťou v tom, ako spájal na pozadí niečoho úbohého najmúdrejšie nitky filozofických extraktov,“ povedal v relácii Artzóna Českej televízie. O tom, že Ivan Acher priniesol do opery niečo nové, nevídané, svedčí aj to, že speváci v jeho poňatí predvádzajú náročné party v esperante v krkolomných polohách zavesení na lane a orchester má ďaleko od toho klasického. „Hudba sa prelieva z etnicky znejúcich pasáží, šamanských rytmov a hlukových stien k jemným plochám a

dotykom. Melodické línie spevu a huslí rozvíjané nad opakovanými basovými riffmi kontrafagotu môžu pripomenúť barokovú passacagliu aj rockerov z *Plastic People of the Universe*. Pri všetkej scénickej atraktivite je dominantou Acherovho Sternenhocha *hudba a výborne obsadené role*," chválil inscenáciu portál aktualne.cz. V úlohe Sternenhocha sa predstaví Sergej Kostov a Helgu stvárni Vanda Šíповá. Opera Národného divadla Praha bude na Divadelnej Nitre účinkovať po prvý raz.

Usporadúvajú zhýralé oslavy, besnia v divokých orgiách a pokúšajú morálku každého. Bakchantky sú sprievodkyne gréckeho boha Dionýza, ktorý rozpúta nerovný súboj so smrteľníkom – kráľom Pentheom. [Bakchantky](#) – to je aj názov novej inscenácie Slovenského národného divadla, ktorá sa predstaví na Divadelnej Nitre. Hra starogréckeho spisovateľa Euripida nám ponad tisícročia prináša krutú, krvavú a zároveň očistnú tragédiu súčasného človeka uväzneného v morálnych extrémoch.

„Je zaujímavé, že práve táto antická tragédia maximálne vystihuje a zachytáva morálnu krízu, v ktorej sa človek v súčasnosti ocitá. Je to kríza spôsobená pohybom medzi dvomi extrémami, medzi liberálnym a konzervatívnym až absolutistickým pohľadom na vedenie spoločnosti. Bakchantky prinášajú pohľad na slobodu práve v konfrontácii histórie so súčasnosťou,“ priblížila tému inscenácie kurátorka slovenského programu festivalu Júlia Rázusová. Podľa nej filozofické a vizuálne bohaté obrazy extázy pôžitkárskej spoločnosti krotené vládou moci a poriadku vypovedajú o ohraničenosti vôle a slobody v podobe nevyhnutnosti a osudu. V inscenácii režirovanej Rastislavom Ballekom exceluje mladá generácia hercov SND – Milan Ondřík, Dominika Kavaschová a Daniel Fischer.

Ďalšou slovenskou inscenáciou v hlavnom programe Divadelnej Nitry, ktorá siahla po starom texte, je [Biblia](#) Divadla Aréna. Prináša čítanie približne 50 strán z knihy kníh, pri ktorom sa divák môže konfrontovať s dilemou, či je Biblia pre neho len historickým dokumentom bez presahu do súčasnosti alebo stále aktívnym návodom na morálny život. Strhujúca hudobno-výtvarná performancia v podaní herca Juraja Kukuera kladie nadčasové otázky o morálke, svedomí, viere a sile duchovna v súčasnej, z hľadiska cností, ťažko skúšanej dobe. Nástoľčivosť týchto otázok navodzuje samotné javiskové stvárnenie – Juraj Kukura v jednej chvíli ukrižuje vlastný oblek na plátno, ktoré predtým pomaľoval červenou farbou. Živé scénické čítanie sprevádzajú skladby Johanna Sebastiana Bacha, Josepha Haydna, Georga Friedricha Händla, Wolfganga Amadea Mozarta, Ivana Achera a ďalších skladateľov v podaní Slovenského komorného orchestra. Réžisérom inscenácie je, ako pri *Bakchantkách*, Rastislav Ballek.

„Predlohou obidvoch inscenácií sú veľmi staré texty, v ktorých sa téma slobody poníma špecificky. V tých najstarších príbehoch sa sloboda predstavuje najprv ako svojvôľa a pýcha, ako sladká ilúzia, z ktorej treba vytriezviť. Potom nejaká tajomná božská sila položí na hrdinu šialené, neznesiteľné bremeno zodpovednosti. Človek sa rozhoduje, či ju prijme – ako Abrahám, ktorý sľúbil Bohu obetovať jediného syna, alebo nie. Dnes by sme takúto dilemu nenazvali slobodnou. Alebo by sme museli o slobode rozmýšľať ešte inak, ako sme zvyknutí,“ zamýšľa sa Ballek.

Súčasťou Divadelnej Nitry bude popri inscenáciách hlavného programu aj bohatý [sprievodný program](#), v ktorom sa odrazí téma festivalu Podoby slobody / Faces of Freedom.

28. ročník Divadelnej Nitry sa bude konať v priestoroch Divadla Andreja Bagara v Nitre, Starého divadla Karola Spišáka v Nitre, Synagógy, Nitrianskej galérie, Krajského osvetového strediska, Krajskej knižnice Karola Kmeťka, ale aj v Kultúrnom dome Párovské Háje a v ďalších kultúrnych inštitúciách, vo Festivalovom stane či inde na Svätoplukovom námestí.

Všetky informácie o nadchádzajúcom Medzinárodnom festivale Divadelná Nitra, ktorý sa uskutoční od 27. 9. do 2. 10. 2019 v Nitre, sú dostupné na vynovenom webe www.nitrafest.sk. Spolu s novou stránkou spustila Divadelná Nitra aj online predpredaj vstupeniek, ktorý je oficiálne otvorený od 1. 8. 2019 v sieti:

Hlavný organizátor Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra:

Asociácia Divadelná Nitra

Hlavní spoluorganizátori:

Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre, Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Nitra

Spoluorganizátori:

Anténa – sieť pre nezávislú kultúru, Amnesty International, Critical Mass Nitra, Divadelný ústav Bratislava, Esorg, Febiofest, Hidepark Nitra, Inštitút dokumentárneho filmu, Praha, Kinoklub Tatra Nitra, Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre, Krajské osvetové stredisko v Nitre, Motolino, Nitrianska galéria, ZŠ kniežaťa Pribinu, ZŠI pre slabozrakých a nevidiacich Bratislava, OZ Pokoj a dobro, Ponitrianske múzeum, Post Bellum SK, Mareena, Nadácia Milana Šimečku, Nadace partnerství – Stromy slobody, Rozbicyklujme Nitru, Stokráska, Tanec Praha, ZUŠ J. Rosinského v Nitre.

Všetky aktuálne informácie nájdete na www.nitrafest.sk a <https://www.facebook.com/divadelna.nitra/>

Projekty Asociácie Divadelná Nitra podporili

u. fond
na podporu
umenia

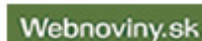
Projekty Asociácie Divadelná Nitra z verejných zdrojov
podporil Fond na podporu umenia, hlavný partner projektov

Hlavní mediální partneri

Mediální partneri

Partneri

